

**ΕΙΤΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΙΤΕ ΙΔΙΩΤΙΚΗ Η
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΑΣ ΕΙΝΑΙ ΦΥΛΑΚΗ**

ΑΝΑΡΧΙΚΟΙ ΑΠΟ ΣΧΟΛΕΙΑ

**ΑΝΑΡΧΙΚΟΙ / ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΕΣ
ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

ΣΤΙΣ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ

Μέσα στις καταπιεστικές συνθήκες που επικρατούν τόσο στο σχολείο, όσο και στην κοινωνία, εκδηλώνονται τάσεις εναντίωσης στο εκπαιδευτικό σύστημα. Όμως ο αγώνας των μαθητών, συχνά γίνεται αντικείμενο χειραγώγησης από πολλούς φορείς, όπως από κόμματα, συντονιστικά, ή αυτόκλητους καθοδηγητές. Το αποτέλεσμα είναι ο περιορισμός στη μερική-ανούσια αιτηματολογία και η καταστολή κάθε προσπάθειας συνολικής αμφισβήτησης του συστήματος. Επίσης επιχειρείται ο εγκλεισμός οποιασδήποτε κινητοποίησης σε αυστηρά καθορισμένα πλαίσια, όπως πχ πορείες-περίπατοι, δουλοπρεπείς επισκέψεις σε υπουργεία, κινήσεις εντυπωσιασμού που στοχεύουν στην άντληση πολιτικής υπεραξίας, οδηγώντας στην αφομοίωση των αγώνων από το σύστημα.

Αντίθετα εμείς προτάσσουμε την πολυμορφία των αγώνων, χωρίς να δεχόμαστε τη διάκρισή τους σε ήπιους και ακραίους ή νόμιμους και παράνομους. Μία από τις μορφές αγώνα είναι και οι μαθητικές καταλήψεις οι οποίες έχουν εμφανή αποτελέσματα, όπως επανοικειοποίηση του ελεύθερου χρόνου και σαμποτάρισμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Όμως το σημαντικότερο είναι ότι μέσα στην κατάληψη υπάρχει η δυνατότητα να δημιουργηθούν μορφές οργάνωσης των κοινωνικών σχέσεων, διαφορετικές από τις κυρίαρχες. Συγκεκριμένα είναι εφικτό να λειτουργήσει μία κατάληψη χωρίς εξουσία ή διαμεσολάβηση, χωρίς αντιπροσώπευση, με συζητήσεις όπου συμμετέχουν όλοι στη συλλογική λήψη των αποφάσεων.

ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

Πρώτη μέρα στο σχολείο. Τα συναισθήματα που νοιώθει ένας μαθητής αντικρίζοντας τον δμηνο γολγοθά που τον περιμένει (σχολείο, φροντιστήριο, ξένες γλώσσες, διάβασμα), δεν έχουν καμία σχέση με την ευχαρίστηση που νοιώθει την τελευταία μέρα στο σχολείο, όταν σκίζει και καίει με ενθουσιασμό τα βιβλία. Οι "ειδικοί" (ψυχολόγοι και παιδαγωγοί του συστήματος) θα μας καθησυχάσουν στην προσπάθεια τους να αιτιολογήσουν την "ανάρμοστη" αυτή συμπεριφορά: "Περίσσιος ενθουσιασμός λόγω του νεαρού της ηλικίας", "χαρά της ολοκλήρωσης μιας δύσκολης μαθητικής χρονιάς". Κανείς από αυτούς φυσικά δεν θα αναφερθεί στην βία του σχολικού περιβάλλοντος και στην επιβολή του σχολείου στην ζωή του παιδιού. Γιατί τότε θα έπρεπε να 'πουν ότι:

Το σχολείο είναι εξωτερική επιβολή όχι προσωπική επιλογή. Τα παιδιά δεν διαλέγουν να πάνε σχολείο. Το επιβάλλουν πρώτα από όλα οι νόμοι του κράτους. Σε μια ηλικία που το παιδί έχει ανάγκη το παιχνίδι για να κατανοήσει τον κόσμο γύρω του, το σχολείο του επιβάλλει να ταυτίσει την μάθηση με τον κόπο. Αν νοιώθει ότι καταπιέζει τον εαυτό του κατά την διαδικασία της μάθησης, το σχολείο το κάνει να σκέφτεται ότι αυτό είναι καλό γιατί έτσι "μπαίνει στον κόσμο των μεγάλων" που πολλές φορές κάνουν πράγματα που δεν τους είναι ευχάριστα (π.χ. πάνε στην δουλειά, στον στρατό κτλ.) Έτσι το παιδί μαθαίνει την αξία της θυσίας των ενστίκτων για κάποιον ανώτερο εξωτερικό σκοπό τον οποίον θα τον αντιληφθούν στο μέλλον, κάτι που (συμπτωματικά βέβαια...) είναι βασικό κήρυγμα και κάθε θρησκείας.

Το σχολείο είναι φυλακή. Άλλο ένα πράγμα που τα παιδιά πρέπει να μάθουν από την πρώτη στιγμή είναι ότι δεν μπορούν να ελέγχουν αυτά τον χώρο και το χρόνο τους. Πρέπει να ξυπνάνε συγκεκριμένη ώρα και να κλείνονται σε τέσσερις συγκεκριμένους τοίχους για 5-6 ώρες την ημέρα με μικρά διαλείμματα ανά 45 λεπτά (χρόνος που αντιστοιχεί στο ανώτατο όριο αντοχής του οργανισμού πριν φρικόρει), στα οποία διαλείμματα έχουν την δυνατότητα να περιπλανηθούν πάλι σε ένα καθορισμένο με κάγκελα χώρο που τους διαχωρίζει από τους "εξωσχολικούς", το προαύλιο. Πολεοδομικά τα σχολεία χτίζονται στα ίδια πρότυπα που χτίζονται και οι φυλακές (κάποια σημερινά σχολικά κτίρια άλλωστε στο παρελθόν ήταν είτε φυλακές είτε ψυχιατρεία): Τα

γραφεία των καθηγητών και του διευθυντή (απ' όπου ασκείται η εξουσία) βρίσκονται στο κέντρο για να ελέγχουν εύκολα τις μικρές, απομονωμένες και ταξινομημένες με βάση τον διαχωρισμό (ανά έτος, ανά τμήματα) αίθουσες διδασκαλίας, όπως και το προαύλιο. Ο μαθητής πρέπει να νοιώθει την διάχυτη παρουσία της εξουσίας (ακόμα κι όταν αυτή δεν είναι άμεσα ορατή) κι όπου η πολεοδομική κατασκευή δεν αρκεί χρησιμοποιούνται κι άλλες μέθοδοι, από τις πιο παραδοσιακές ("περιπολία" κάποιων καθηγητών στα διαλείμματα) μέχρι τις πιο σύγχρονες (σχολικοί φύλακες, κάμερες).

Το σχολείο είναι ιεραρχία και πειθαρχία. Και μόνο η αυστηρή οριοθέτηση των ρόλων του μαθητή και του δασκάλου/καθηγητή δημιουργεί το πλαίσιο για να αποδεχτούν οι μαθητές την εξουσία κάποιου "ανώτερου" στις ζωές τους, οπότε και την εμπέδωση των ιεραρχικών σχέσεων ως κάτι δεδομένο για μια κοινωνία.. Ο μαθητής πρέπει να δέχεται ως αλήθειες αυτά που του διδάσκει ο καθηγητής, λες και αυτός είναι παντογνώστης ή δεν υπάρχει περίπτωση να κάνει λάθος. Με αυτόν τον τρόπο διδασκαλίας το παιδί μαθαίνει έναν βασικό κανόνα του συστήματος: Θα υπάρχει πάντα ένας ανώτερος από σένα για να σε κρίνει. "Η ιδέα πως το παιδί είναι μια προσωπικότητα ξεχωριστή από τον ενήλικο δεν φαίνεται να απασχόλησε ποτέ κανέναν" (Μαρία Μοντεσσόρι, "αιρετική" ιταλίδα παιδαγωγός). Πέρα από την υπακοή σε δασκάλους και καθηγητές οι μαθητές καλούνται να εσωτερικεύσουν ένα σύστημα κανόνων και περιορισμών που τυπικά αποσκοπούν στην "εύρυθμη λειτουργία" του σχολείου αλλά ουσιαστικά έχουν ως στόχο να καθορίσουν στο έπακρο τον τρόπο συμπεριφοράς ενός μαθητή. Η πειθαρχία του μαθητή εξασφαλίζεται χάρη στον φόβο της τιμωρίας, από την πιο μικρή (ψυχολογική βία, π.χ. όταν κοροϊδεύει ο δάσκαλος έναν μαθητή στην τάξη) ως την πιο μεγάλη (αποβολή, ποινολόγιο).

Το σχολείο είναι θεσμός αναπαραγωγής ενός εκμεταλλευτικού συστήματος: Το σχολείο διδάσκει στον μαθητή τις "αλήθειες" του Κράτους: Την ύπαρξη Θεού και την αναγκαιότητα της θρησκευτικής πίστης μέσα από το μάθημα των θρησκευτικών και την τελετουργία της προσευχής. Την υπακοή στους νόμους του κράτους μέσα από το μάθημα "Αγωγή του πολίτη". Τον πατριωτισμό και την αγάπη κι υπερηφάνεια για το έθνος με όλα τα ψέματα (και το αίμα άλλων λαών) με τα οποία είναι συνδεδεμένη η εθνική συνείδηση, μέσα από το μάθημα της Ιστορίας, τις εθνικές γιορτές και τις μαθητικές παρελάσεις (που ως γνωστόν καθιερώθηκαν επί του φασιστικού καθεστώτος του Μεταξά). Αγάπη προς την πατρίδα που δεν μπορεί να σταθεί

χωρίς το μίσος για όσους λαούς "επιβουλεύονται το έθνος μας", δημιουργώντας έτσι ευνοϊκό έδαφος για την ανάπτυξη ρατσιστικών συμπεριφορών. Πέρα όμως από την ξεκάθαρη κρατική προπαγάνδα, το εκπαιδευτικό σύστημα συνολικά έχει ως στόχο την εσωτερίκευση των αξιών του καπιταλιστικού συστήματος. Μέσα από την σχολική πειθαρχία και την εντατικοποίηση του διαβάσματος οι μαθητές θα μάθουν να είναι υπάκουοι και παραγωγικοί, ανάλογα με την μελλοντική τους θέση στην παραγωγική διαδικασία. Μέσα από τον σχολικό ανταγωνισμό (π.χ. για καλύτερο βαθμό) οι μαθητές θα διδαχθούν τον ατομικισμό ή και την ρουφιανιά έτσι ώστε να διεκδικήσουν ένα καλύτερο μέλλον, κάτι που θα φανεί χρήσιμο για το σύστημα όταν θα πάνε στο πανεπιστήμιο (η καριέρα έχει αποδειχτεί ότι είναι το όπιο του φοιτητή) ή όταν δουλέψουν, αφού θα έχει καταφέρει από νωρίς να διασπάσει το τόσο επικίνδυνο για τον καπιταλισμό αίσθημα της κοινωνικής-ταξικής αλληλεγγύης. Μέσα από τους βαθμούς και την ποσοτική αξιολόγηση των γνώσεων, οι μαθητές θα αποδεχτούν τις αξίες της εμπορευματικής κοινωνίας. Όσο εύκολα δηλαδή θα γίνεται αποδεκτή ως αντικειμενική η αντιστοιχία διαβάσματος με έναν αριθμό (πχ.18), άλλο τόσο στο μέλλον θα θεωρείται αυτονόητη η σύνδεση ενός αγαθού ή της εργατικής τους δύναμης με μια χρηματική τιμή. Τέλος το σχολείο προσπαθεί να αποκρύψει τις κοινωνικές-ταξικές αντιθέσεις, επικαλούμενο την αξιοκρατία και την αντικειμενικότητα του εξεταστικού συστήματος, ενώ συμβαίνει το αντίθετο αφού τα παιδιά των ανώτερων κοινωνικών στρωμάτων έχουν περισσότερες δυνατότητες και εφόδια να αντεπεξέλθουν στον ορυμαγδό των εξετάσεων από τα παιδιά που προέρχονται από φτωχότερες οικογένειες, όπως οι οικογένειες μεταναστών. Συνεπώς το σχολείο και το εξεταστικό σύστημα αναπαραγάγει τους ταξικούς και τους γενικότερους κοινωνικούς διαχωρισμούς, με όσους αποτυγχάνουν να θεωρούνται βλάκες που τους αξίζει μια κατώτερη θέση στον καταμερισμό της εργασίας κι όσους πετυχαίνουν να θεωρούνται έξυπνοι κι ικανοί για την κάλυψη μεσαίων κι ανώτερων θέσεων στην κοινωνική ιεραρχία.

Εφ' όσον λοιπόν αυτή είναι η βάρβαρη πραγματικότητα του εκπαιδευτικού συστήματος, η μόνη αντίσταση που μπορεί να αρθρωθεί είναι η **πραγματικότητα των μαθητικών αρνήσεων και των κοινωνικών αγώνων.** Μαθητικές αρνήσεις όπως η καταστροφή των βιβλίων, η κοπάνια, οι "βανδαλισμοί" που χρωματίζουν τους σχολικούς τοίχους και θρανία και οι διάφορες μορφές μαθητικής αλληλεγγύης (π.χ. αντιγραφή, αλληλοκάλυψη) που κάνουν υποφερτή την σχολική πραγματικότητα. Κοινωνικοί αγώνες όπως

οι αποχές, οι καταλήψεις, τα μπλόκα στους δρόμους, οι μαζικές, δυναμικές και πολλές φορές συγκρουσιακές πορείες, όλα αυτά που την προηγούμενη δεκαετία δημιούργησαν πονοκέφαλο στο υπουργείο παιδείας και στους εξουσιαστές γενικότερα που αδυνατούσαν να ελέγξουν τους χιλιάδες έφηβους από όλη την Ελλάδα που προκαλούσαν τέτοια αναστάτωση σε εποχές γενικότερης "κοινωνικής συναίνεσης", χωρίς καμία ηγεσία αλλά αντίθετα με συντονισμό μέσω γενικών συνελεύσεων, χωρίς καμία κομματική καθοδήγηση αλλά αντίθετα με όπλα την αυθόρμητη δράση και τον νεανικό ενθουσιασμό. Η ιστορία επίσης των μαθητικών αγώνων της δεκαετίας του '90 έδειξε ότι εκεί που δεν μπορούν να κάνουν τίποτα οι μπάτσοι, οι εισαγγελείς και τα ιδιώνυμα για να περιορίσουν την αυθόρμητη δράση των μαθητών, φτάνει η εσωτερική αστυνομία της ΚΝΕ που εκτός από το να περιορίζει σε συντεχνιακά αιτήματα την ανεξέλεγκτη κοινωνικά δυναμική των εκατοντάδων κατειλημμένων σχολείων για 3 μήνες (μέσα από τα ελεγχόμενα συντονιστικά που προσπαθούσαν να καπελώσουν τον αγώνα), ξέρει και να καταστέλλει τους πιο ριζοσπαστικούς και συγκρουσιακούς μαθητές.

Παρά λοιπόν την προσωρινή "ύφεση" αυτών των αγώνων, η ηχώ από τις τότε μαθητικές κραυγές παραμένει και μας καλεί και σήμερα να αδειάσουμε τις σχολικές αίθουσες και να γεμίσουμε τους δρόμους. Σήμερα που εξελίσσεται η αναδιάρθρωση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για να συνεχίσει το έργο της τότε "μεταρρυθμίσης Αρσένη", έτσι ώστε το Πανεπιστήμιο να συνδέει αποτελεσματικότερα το εξεταστικό κέντρο που λέγεται Λύκειο με τις ανάγκες των αφεντικών για νέους προετοιμασμένους για τον εργασιακό μεσαίωνα που προετοιμάζουν οι μεταρρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις. Σήμερα που οι αυταπάτες για "δημόσια δωρεάν εκπαίδευση" και "κράτος πρόνοιας" συντροφεύουν μόνο τα φαντάσματα της αριστεράς, ας ξαναφωνάξουμε πώς δεν ζητάμε τίποτα λιγότερο από τα πάντα: Να ξαναπάρουμε τις ζωές στα χέρια μας καταστρέφοντας αυτό το άθλιο σύστημα, για να βιώσουμε το καλύτερο μάθημα γύρω από τις δυνατότητες της ανθρώπινης δημιουργικότητας...

ΦΩΤΙΑ ΣΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΕΛΙΑ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ- ΑΥΤΟΟΡΓΑΝΩΣΗ- ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Συνέλευση αναρχικών/αντιεξουσιαστών από σχολεία και σχολές

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΕΙΝΑΙ Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Το σχολείο, ως θεσμός ένταξης των ατόμων στην κοινωνία, βρίσκεται σε πλήρη αντιστοιχία με το γενικότερο κοινωνικό σύστημα, το οποίο βασίζεται στην κυριαρχία ανθρώπου σε άνθρωπο.

Ένταξη στις ιεραρχικές σχέσεις

Σ' ένα περιβάλλον περιφραγμένο με κάγκελα, μακριά απ' την κοινωνική ζωή, οι μαθητές συνηθίζουν την ιεραρχία, τόσο ως αυθεντία του καθηγητή, όσο και μέσω της αντιπροσώπευσης (5μελη, 15μελη), η οποία βασίζεται στο μύθο των ειδικών. Η ιεραρχία εμπεδώνεται και μέσω της πειθαρχίας και της επιβολής ομογενοποιημένων συμπεριφορών.

Προπαγάνδα

Μέσα απ' τα εκπαιδευτικά προγράμματα διαχέεται και η προπαγάνδα των κυρίαρχων (εθνικισμός των βιβλίων της ιστορίας, παραδοξολογίες των θρησκευτικών κτλ).

Κατανομή προνομίων

Η εκπαιδευτική διαδικασία, μέσω της αξιολόγησης και της κατηγοριοποίησης των μαθητών σε «καλούς» και «κακούς» με βάση τα κριτήρια του συστήματος (ανταγωνιστικότητα, προσαρμοστικότητα, παραγωγικότητα), λειτουργεί ουσιαστικά ως σύστημα κατανομής προνομίων.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΧΩΡΙΣ ΣΧΟΛΕΙΑ

Η παραπάνω δομή του εκπαιδευτικού συστήματος ταιριάζει απόλυτα στο σημερινό εκμεταλλευτικό καθεστώς και συνεπώς η οποιαδήποτε αλλαγή περνά μέσα από την καταστροφή του ιεραρχικού-εξουσιαστικού μοντέλου.

Έτσι λοιπόν, σε μια κοινωνία απαλλαγμένη από σύνορα και κράτη, χωρίς εκμεταλλευτές και εκμεταλλεζόμενους, η διαδικασία μετάδοσης των γνώσεων μεταξύ των γενεών είναι πλήρως ενταγμένη στην κοινωνική ζωή και όχι όπως σήμερα διαχωρισμένη μέσα σε σιδερόφρακτα ιδρύματα. Τα άτομα, τόσο μέσω των καθημερινών τους συναναστροφών όσο και μέσω δικτύων συλλογικής αυτομόρφωσης, θα ανταλλάσσουν γνώσεις μεταξύ τους. Κατά συνέπεια, οι ρόλοι διδάσκοντα-μαθητή συνεχώς θα εναλλάσσονται και έτσι δεν θα αναδύονται σχέσεις ιεραρχίας.

**ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΔΕ ΛΥΝΕΤΑΙ ΜΕ ΝΟΜΟΥΣ
Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ
ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ**

www.geocities.com/anarchiststudents
anarchiststudents@yahoo.gr